

УКРАЇНА У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ ПШЕНИЦЕЮ

©Федорчук Н.В., 2014

На сучасному етапі стратегічним напрямком розвитку будь-якої країни світу є міжнародна торгівля, яка розвивається на основі міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці вигідний тим, що веде до спеціалізації, підвищення ефективності виробництва, зростання продуктивності праці, поліпшення якості продукції. Міжнародна торгівля включає експорт та імпорт. Надходження коштів до країни забезпечує експорт товарів, а потреби її населення – імпорт. Для кожної держави найбільш важливими товарами є продукти сільськогосподарського виробництва, адже вони дають змогу забезпечити першочергові життєві потреби населення [1, с.247].

Стрімке зростання чисельності населення на планеті, екологічні катастрофи загострюють появу продовольчих криз навіть у розвинених країнах світу. Тому, кожна держава повинна за рахунок впровадження новітніх досягнень науки та техніки у галузі сільського господарства в повній мірі забезпечувати себе продуктами харчування. Винятками можуть бути лише ті, в яких мають місце несприятливі агрокліматичні умови для рослинництва та обмежені посівні площі.

Сільське господарство – найдавніша галузь матеріального виробництва і особлива галузь економіки. Адже воно займається вирощуванням культурних рослин (рослинництво). Основа рослинництва – зернове господарство. Зернові культури займають майже 1/2 оброблюваної території. Щорічно збирається близько 2 млрд. т на рік зернових. Майже 4/5 світового виробництва припадає на три основні «хліби людства» пшеницю, рис і кукурудзу [2].

Проаналізувавши основні показники обсягів експортно-імпортних операцій з пшеницею за останні п'ять років та географію торгівлі між країнами світу цим продуктом варто зазначити, що

з року в рік потреба в пшениці постійно зростає. Так у 2009 році світовий обсяг експорту-імпорту цієї сільськогосподарської культури становив 135 342 тис. тонн, у липні 2013 – 148 170 тис. тонн, а у серпні – 151 870 тис. тонн.

Найбільшим виробником пшениці в світі по праву вважається Китай, на якого припадає 17% всього світового виробництва даної культури у світі. Проте, враховуючи внутрішній попит на пшеницю, Китай не входить до числа провідних експортерів. Друге місце займає Індія з 12% від сукупного виробництва пшениці в світі. Україна займає 9-е місце у світовому виробництві пшениці і 6-е місце в світовому експорті з часткою 6,58% від загального обсягу експортно-імпортних операцій.

Лідером в експорті пшениці за показниками 2011-2013рр. визнані США з 18% від сукупного світового експорту пшениці. Австралія і Росія демонстрували експорт пшениці на рівні 15% і 14% від світового відповідно. Щодо основних імпортерів даної культури в світі, то найбільша частка припадає на Єгипет – 8% від сукупного світового імпорту, 5% на Бразилію і по 4% на Індонезію, Японію і Алжир. Найбільшими імпортерами української пшениці за підсумками 2011-2013 рр.

визнані Туніс (23% від сукупного експорту пшениці з України), Сирія (20%), Кенія (19%), Ізраїль (17%) і Іспанія (10%). На інших імпортерів припадає 11% продажів української пшениці [3].

Тому в умовах постійного росту потреб у сільськогосподарській сировині, а саме продукції рослинництва – зернових, агрокліматичний потенціал України дає змогу наростити обсяги експорту, для чого потрібна значна державна підтримка сільськогосподарського виробника, доступне кредитування суб'єктів галузі та логістична підтримка в експорті продукції.

1. Ажнюк М.О. *Основи економічної теорії: Навч. посіб.* / М.О. Ажнюк, О.С. Передрій. – К.: Знання, 2008. – С. 247. 2. *Географія сільського господарства світу // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа. – <http://www.geograf.com.ua/human/school-course/394-geografiya-silskogo-gospodarstva-svitu>.* 3. *Аналіз ринку зернових // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа. – http://ukrselko.com/uploads/media/Ukrسلko_Grain_Market_Analysis_120918.pdf.*